

Helse og omsorgsdepartementet
postmottak@hod.dep.no

Deres ref.:
Vår ref.: pl
Dato: 20.05.2019

Hørings svar NOU 2018:16 «Det viktigste først»

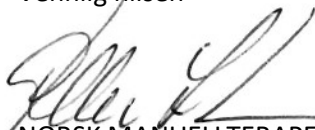
NMF viser til brev av 22.5.2019, og takker for anledning til å avgi hørings svar.

Norsk Manuellterapeutforening organiserer hovedtyngden av landets manuellterapeuter. Manuellterapeuters kompetanseområde er diagnostisering og behandling av muskel- og skjelettsykdommer. Yrkesgruppen har siden 2006 lignende fullmakter som legenes på muskel- og skjelettområdet – så som sykmeldingsadgang, fullmakt til å henvise til spesialisthelsetjeneste og rett til å rekvirere bildediagnostikk.

Muskel- og skjelettsykdommer forårsaker mest helsetap i samfunnet, og står for cirka 38 % av tapte dagsverk. Muskel- og skjelettsykdommer er med dette er den viktigste enkeltårsak til sykefravær.¹ Muskel Skjelett Tiåret har anslått direkte kostnader som følge av muskel- og skjelettsykdommer til 69-73 milliarder kroner.² Helsedirektoratet anslår at de samlede samfunnskostnader er over 250 milliarder kroner. De har da inkludert helsetap og tapte leveår i sine beregninger.³

Til tross for muskel- og skjelettsykdommenes store omfang og samfunnskostnader, er området knapt nok nevnt i meldingen. Sett i lys av den svake oppmerksomheten dette området har blant politikere, forvaltning og helsepersonell, bør tiltak for å bedre tilbudet til muskel- og skjelettpasienter gis høy prioritet. Dette bør avspeiles i det som NOUen omtaler som politisk og administrativt nivå både sentralt og i kommunene (side 78 og 79). Søkelyset bør settes på bedre fordeling av ressurser innad i helse- og omsorgstjenesten, bedre organisering av behandlingstilbudet for muskel- og skjelettpasienter, styrking av eksisterende utdanning, forskning og fagutvikling innen muskel- og skjelettbehandling.

Vennlig hilsen

NORSK MANUELLTERAPEUTFORENING

Peter Chr. Lehne
leder

¹ https://www.nav.no/no/NAV+og+samfunn/Statistikk/Sykefravar+-+statistikk/Sykefravar/_attachment/546784?download=true&ts=169918e54d0

² Even Lærum et al.: Et muskel- og skjelettrekenskap Forekomst og kostnader knyttet til skader, sykdommer og plager i muskel- og skjelettsystemet, Muskel Skjelett Tiåret, 2013.

³ Samfunnskostnader ved sykdom og ulykker 2013 Sykdomsbyrde, helsetjenestekostnader og produksjonstap fordelt på sykdoms grupper, Helsedirektoratet, april 2016. Tabell 4.2, side 35